

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

**Jan van Brabant College,
vestiging Molenstraat
vwo**

Excellentieprofiel
Uitdagende samenwerking in de
Brainport Regio

**Juryrapport Excellente Scholen
2018**

Datum vaststelling: 1 januari 2019

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Procedure	4
3.	Conclusie	5
4.	Bevindingen onderzoek excellentieprofiel	7

1. Inleiding

Introductie

Op Nederlandse scholen wordt op uiteenlopende manieren gewerkt aan goed onderwijs. Op sommige scholen leidt dat tot onderwijs van bijzondere kwaliteit. Scholen/schoolsoorten in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs kunnen zich aanmelden bij de jury Excellente Scholen voor een erkenning van die kwaliteit en waardering voor de inzet en prestaties. Het traject Excellente Scholen helpt bijzondere voorbeelden van het Nederlandse onderwijs voor het voetlicht te brengen, en wil bijdragen aan een onderwijscultuur waarin het vanzelfsprekend is expertise te delen en te streven naar verbetering.

Het excellentieprofiel – datgene waar de school in uitblinkt – staat in het beoordelen van excellentie centraal. De onafhankelijke jury kijkt primair hier naar. De school benoemt op welk gebied zij excellent is en de jury verifieert of het genoemde excellentieprofiel goed wordt uitgevoerd, herkenbaar is en doorwerkt in de gehele organisatie en of het past binnen de visie van de school.

De jury beoordeelt het excellentieprofiel op de volgende onderdelen:

- helderheid en relevantie;
- doelen;
- aanpak;
- resultaten;
- evaluatie, borging en duurzaamheid;
- ontwikkeling;
- externe gerichtheid en externe erkenning.

Leeswijzer rapport

In het eerste deel van dit rapport staat een beschrijving van de procedure Excellente Scholen. De focus in het juryrapport ligt op de beoordeling van het excellentieprofiel van de school door de onafhankelijke jury. Daarom start het tweede deel van het rapport met een samenvatting van de bevindingen en de conclusie van de jury, waarin is opgenomen of de school het predicaat toekomt. Het laatste deel van het rapport geeft het excellentieprofiel in onderdelen weer, zoals door de school beschreven in het aanmeldingsformulier – de tekst is integraal overgenomen. De jury geeft haar bevindingen per onderdeel van het kader dat zij hanteert voor de beoordeling van het excellentieprofiel.

2. Procedure

Jan van Brabant College, vestiging Molenstraat, vwo, heeft zich kandidaat gesteld voor het traject Excellente Scholen 2018. Een school die zich kandidaat stelt voor het traject doorloopt de volgende fasen:

Fase 1 Aanmeldingsperiode

Elke school die wil deelnemen aan het traject levert een beschrijving van het excellentieprofiel aan.

Fase 2 Onderzoek door inspectie

De waardering Goed van de inspectie, volgens het Onderzoekskader 2017, is voorwaardelijk voor deelname aan het traject. Aangemelde scholen die nog niet de waardering Goed van de inspectie toegekend hebben gekregen, krijgen een onderzoek naar Goed. Scholen die Goed worden bevonden naar aanleiding van onderzoek door de inspectie worden toegelaten tot het traject.

Fase 3 Dialoog

De dialoog is een startgesprek tussen twee juryleden Excellente Scholen en een kandidaat Excellente school over het excellentieprofiel. De jury verstrekt naar aanleiding van het startgesprek aandachtspunten aan de school voor het jurybezoek.

Fase 4 Jurybezoek

Twee leden van de jury bezoeken een kandidaat Excellente school. Tijdens het jurybezoek staat het excellentieprofiel centraal. Daarnaast concentreert de jury zich specifiek op de aandachtspunten die zij aan de school heeft verstrekt tijdens het startgesprek.

Fase 5 Rapportage en beoordeling

Na het jurybezoek stelt de jury een rapport op. Per onderdeel van het kader dat de jury hanteert voor de beoordeling van het excellentieprofiel geeft ze haar bevindingen. Deze bevindingen zijn gebaseerd op de beschrijving van het excellentieprofiel van de school, dossieronderzoek, het startgesprek en het jurybezoek. Op basis van de bevindingen concludeert de jury of de school het predicaat toekomt en adviseert zij de inspecteur-generaal van het onderwijs over het wel of niet toekennen van het predicaat Excellente School.

Fase 6 Uitreiking predicaat

Het predicaat is na ontvangst drie jaar geldig. De juryrapporten van de scholen die het predicaat krijgen, worden openbaar gemaakt.

3. Conclusie

De jury is van oordeel dat het Jan van Brabant College, vestiging Molenstraat, het predicaat Excellente School 2018 voor de afdeling vwo toekomt.

De jury is onder de indruk van de manier waarop het Jan van Brabant College invulling heeft gegeven aan het concept Brainportonderwijs, de gretigheid van docenten en leerlingen om meer te doen dan het standaardcurriculum voorschrijft en het vormgeven van betekenisvol onderwijs met de focus op wat de eigen regio te bieden heeft. Het Brainportconcept kan als voorbeeld dienen voor andere scholen.

Excellentieprofiel

De school heeft een helder en relevant excellentieprofiel. Het excellentieprofiel Brainportschool omvat meerdere pijlers. De school heeft dit concept goed uitgewerkt en het is relevant voor het onderwijs wat de school volgens hun visie wil geven, namelijk onderzoekend leren en het trainen van vaardigheden.

Aanpak

De school heeft een weloverwogen aanpak. De jury ziet dat de school grote stappen heeft gezet in het neerzetten en uitvoeren van een gedegen programma voor het excellentieprofiel. De aanpak werpt zijn vruchten af en leidt tot nieuwe initiatieven. De visie achter het concept en de aanpak is gestoeld op relevante wetenschappelijke onderzoeken, waarbij 'deep learning' (Michael Fullan) centraal staat. Leren gebeurt op school, maar ook daarbuiten in relatie met het bedrijfsleven. Het Brainportonderwijs geeft deze visie op leren handen en voeten.

Resultaten

De school heeft haar doelen bereikt en stelt haar resultaten op een betrouwbare wijze vast. De open leercultuur, de verworven vaardigheden door de leerlingen en de hoge kwaliteit van de profielwerkstukken van de leerlingen geven daar blijk van.

Evaluatie, borging en duurzaamheid

De school bevindt zich in een fase waarin de basis van het excellentieprofiel staat en waar nieuwe initiatieven weldoordacht en gefaseerd worden ingevoerd. De jury concludeert dat alle actoren worden betrokken bij dit proces van evalueren en borgen. Dat maakt het excellentieprofiel toekomstbestendig.

Ontwikkeling

De school werkt continu aan de ontwikkeling van het profiel en de uitbreiding van het Brainportconcept. Daarnaast werkt de school in de lijn van de eigen visie aan betekenisvol onderwijs.

Externe gerichtheid en externe erkenning

De jury concludeert dat de school met het excellentieprofiel uitermate extern gericht is. Het succes van het excellentieprofiel valt of staat bij de externe erkenning van bedrijven en scholen. Deze erkenning is ruim voorhanden.

4. Bevindingen onderzoek excellentieprofiel

Achtergrondgegevens van de school

Sector	Voortgezet onderwijs
Naam school	Jan van Brabant College vestiging Molenstraat
Brin	14LF 00
Plaats	5701 KD Helmond
Bestuur	Stichting Openbaar Onderwijs Jan van Brabant

Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

De onderbouwing die de school (of schoolsoort) bij de aanmelding als kandidaat Excellente School gaf, luidt als volgt:

Wij zouden het predicaat Excellente School als een kroon op het harde werk en goede resultaten willen zien. Vijf jaar geleden kreeg de afdeling het predicaat zwak en vanaf dat moment is stevig en structureel gewerkt aan verbetering en bestending van de resultaten. Hoewel er natuurlijk altijd verbetermogelijkheden zijn, hebben wij de indruk dat wij er bovenop zijn, maar ook dat wij bovenop de zaken zitten die van belang zijn voor de leerlingen en onze school. Een recente structuurwijziging (2016) - het brugklasteam is opgeheven en de betreffende brugklassen zijn de verantwoordelijkheid geworden van de diverse niveauteams - maakt verticale afspraken en sturing meer mogelijk.

Het Jan van Brabant College, vestiging Molenstraat, is dé stadsschool van Helmond. Het gebouw staat in het hart van de stad en de schoolbevolking is een afspiegeling van de stad. Dat houdt onder meer in dat binnen de vwo-afdelingen (vwo-regulier en vwo-tweetalig) leerlingen met veelsoortige achtergronden hun plaats vinden. Wij zijn trots op hen en trots op de prestaties die wij met hen halen.

Wij zijn al meer dan 150 jaar dé openbare school van Helmond en omstreken. Zoals op veel plaatsen in Nederland staat onze school, meer specifiek het vwo, in een concurrerende omgeving. Met twee vergelijkbare scholengemeenschappen, waarvan één met een nieuw gebouw en één met een gepland nieuw gebouw, alsmede met een categoriaal gymnasium op fietsbereik, moet onze school alles aanpakken om de goede zaken goed te doen en daar over te vertellen. Toekenning van het predicaat Excellente School zou recht doen aan ons vwo en een bevestiging zijn voor ons én de omgeving voor het goede werk, de prima resultaten van de vwo-leerlingen en docenten en de extra mogelijkheden die wij onze leerlingen bieden.

Excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en relevant excellentieprofiel.

Toelichting excellentieprofiel

In 2013 was het Jan van Brabant College één van de oprichters van de Brainportscholen. Op dit moment werken 11 vo-scholen hierin samen. Brainportleren gaat uit van omgevingsgericht onderwijs, 21e-eeuwse vaardigheden en 3-O leren (ontwerpen, onderzoeken en ondernemen). De regio Eindhoven staat bekend om zijn internationale gerichtheid.

Onze school is dé tweetalige school van Helmond en omstreken. Wij zijn ook een school waar internationalisering echt internationalisering en geen toerisme is. Wij hebben samenwerkingsverbanden - veelal uitwisselingen - met scholen in Wallonië (vak Frans), Duitsland (tweemaal: Duits en Engels), India, Polen, Italië, Indonesië, Engeland en Ierland. Binnen internationalisering wordt gewerkt aan de hand van het Common Framework for European Competence. Het tweetalig onderwijs (tto) heeft ook zijn uitstraling naar het reguliere onderwijs, waar het principe doeltaal-voertaal wordt gehanteerd. Voor alle vreemde talen hebben wij native speakers in dienst. Wij zijn tto-seniorschool (bijlage 4). Het brainportleren krijgt steeds meer gestalte in de school. Alle vwo-5-leerlingen lopen een week lang een beroepsstage in de regio of een internationale stage voor de tto-leerlingen. Wij hebben de maatschappelijke stage gecontinueerd, aangezien wij het waardevol vinden dat leerlingen leren dat het goed is om vrijwillig werk te doen. Dit soort werkzaamheden wordt gecoördineerd door het Netwerkbureau, een instelling binnen onze school die de contacten tussen de school en de brainportregio aanhaalt en bestendigt (bijlage 5). Wij denken dus dat wij excellent zijn in onderwijsaanbod en meer specifiek dat wij excelleren in tweetalig onderwijs. Daarnaast vinden wij dat wij uitblinken in maatschappelijke oriëntatie, wat meer tot uiting komt in samenwerken en verbinding zoeken met externen.

In het hierboven staande en - meer nog - in het hieronder vermelde, werken wij dit uit. Sinds 2016 worden geen traditionele profielwerkstukken meer gemaakt. Onze leerlingen doen opdrachten bij bedrijven en instellingen (bijlage 6). Wij zorgen ervoor dat de uitwerking van pre-wetenschappelijk niveau is en ondertussen werken de leerlingen aan realistische problemen en krijgen zij ook kennis van het actuele werkveld in de regio.

Brainportonderwijs wil ook zeggen dat wij bedrijven als ASML, Philips en Fokker binnen ons onderwijs halen. Het brainportonderwijs in onze school vindt zijn culminatie in de brainportweek in het voorjaar, wanneer leerlingen de omgeving onderzoeken en bedrijven naar onze school komen.

Voor de brainportscholen wordt voor het derde jaar de Class of Excellence georganiseerd. Dit is een programma waar de beste leerlingen in contact worden gebracht met de top van het bedrijfsleven in Zuidoost-Brabant. Naast een bezoek aan het bedrijf worden hen ingewikkelde realistische problemen voorgelegd. Wij hebben tot heden het maximale aantal leerlingen (vijf) hier naartoe mogen sturen. Van één van onze leerlingen - Eline Cox - sturen wij het plusdocument (bijlage 8) mee. Zij is via de Class of Excellence in contact gekomen met de top van het Nederlandse bedrijfsleven (CEO Philips, Shell en Unilever).

Onze school is een voorloperschool en initiator op het gebied van badging. Onze school heeft een badge academy om leerlingen een digitaal portfolio te gunnen (bijlage 9.) Dit is een in het bedrijfsleven gebruikt middel om vaardigheden van personeelsleden en bij ons dus van leerlingen vast te leggen.

Het Jan van Brabant College is de school waar het examenvak productontwerpen is ontwikkeld (bijlage 10). Dit is een vak dat op havo en vwo wordt gegeven waarbinnen leerlingen ontwerptechnische en technische oplossingen zoeken (en vinden) voor de hun aangeboden problemen. Brainportonderwijs is in ontwikkeling, maar welk onderwijs is dat niet?

Waarom is gekozen voor dit excellentieprofiel

In 2013 constateerden de drie directeuren van het Strabrecht College in Geldrop, het Heerbeek College in Best en het Jan van Brabant College in Helmond dat zij raakvlakken hadden voor wat betreft hun visie op onderwijs. Zij constateerden dat het succes van leerlingen vaak afhangt van de mate waarin zij zich betrokken voelen en gemotiveerd worden door de leerstof en leren om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces. De kennis die op school wordt aangereikt, krijgt meer betekenis zodra er aansluiting met de buitenschoolse omgeving plaatsvindt. Daar geeft het Jan van Brabant College zo veel mogelijk betekenis aan.

Eén van de onderdelen binnen het profiel van de regio - en daarmee van de brainportscholen - is de internationale oriëntatie. Het Jan van Brabant College profileert zich - zoals al eerder geschreven - als een school binnen de wereld. Daarnaast zijn wij dé school voor tweetalig onderwijs in Helmond en omstreken. Naast tweetalig vwo, wordt ook tweetalig havo (in schooljaar 2016/2017 net als vwo-tto 100 procent geslaagden) en per komend schooljaar tweetalig mavo aangeboden. Binnen de internationale oriëntatie hoort ook deelname aan de Goethe en Delf Scolaire examens. Ieder jaar haalt een tiental vwo-leerlingen een extra taalcertificaat. Op vwo-tto 3 behalen alle leerlingen goede resultaten voor mathematics, science en English bij de Cambridge Checkpoints examens.

De pedagogische en/of onderwijskundige visie van de school met betrekking tot het excellentieprofiel

Uit de schoolgids: "Het Jan van Brabant College is van oudsher een school met een open karakter en een fijne omgeving om in te leren. Begrip, respect en waardering voor elkaar staan bij ons centraal (bijlage 11). Een school is in de eerste plaats een plek om te leren. Leren staat dan ook centraal in meerdere opzichten: leren in de les én leren van en met elkaar. Dat laatste doen we via opdrachten en projecten. Alle medewerkers zijn gericht op het behalen van de door ons gestelde ambitie: het bieden van onderwijs waardoor jonge mensen zich goed kunnen ontwikkelen en waardoor ze optimale kansen hebben op een diploma". Onderwijskundig hebben wij dus mede gekozen voor het brainportscholenconcept, zoals hierboven bij 2.1 beschreven.

Het Jan van Brabant College is een 'kansenschool'. Het is niet voor niets dat wij leerlingen met het gemengde havo/vwo-advies in de eerste klas van het vwo laten plaatsnemen (en dat met goede resultaten, zie hierna). Leerlingen mogen fouten maken, maar ze moeten wel van hun fouten leren.

Uitzonderlijk:

de beide vwo-afdelingen hebben een academisch geschoolde orthopedagoog als intern begeleider. De uitdagingen waarvoor wij met een deel van onze leerlingen staan, zijn

dermate groot dat inzet van een persoon met deze achtergrond gerechtvaardigd is. Als tweetalige school is het content and language integrated learning voor ons vanzelfsprekend. Iedere docent is ook taaldocent. Dat geldt ook voor docenten buiten tweetalig onderwijs.

Sinds twee jaar organiseren wij onze eigen examentrainingen. Vlak voor het examen krijgen de kandidaten per vak een dag gerichte training van onze eigen docenten. Wij willen hen de grootste kans geven op slagen en hebben geconstateerd dat wij de leerlingen beter hierop kunnen voorbereiden dan enig ander hierin gespecialiseerd instituut.

In dit licht moet ook onze deelname aan de lenteschool worden gezien (bijlage 12). Wij vinden de extra kans die wij leerlingen hiermee kunnen bieden zeer waardevol. Wij hebben bewust voor de lente- en niet voor de zomerschool gekozen. De leerlingen moeten echt zelf aantonen dat zij geprofiteerd hebben van de extra lessen in en om de meivakantie. Zij moeten zelf aantonen dat zij op hoger niveau functioneren. Het afgelopen jaar zijn 11 van de 19 deelnemende vwo-leerlingen alsnog over gegaan.

Relatie tussen de visie van de school en het excellentieprofiel

De kernwaarden van het Jan van Brabant College, vestiging Molenstraat zijn:

- vertrouwen;
- prettige sfeer;
- goede resultaten (bijlage 13).

Deze kernwaarden gelden vanzelfsprekend voor alle leerlingen en medewerkers van onze school.

Het doel is dat elke leerling de school verlaat met een waardevol diploma, dat een reflectie is van het beste kunnen van die leerling en daarnaast een set vaardigheden waarmee hij of zij is voorbereid op de toekomst in een snel veranderende maatschappij.

Deze kernwaarden komen tot uiting in het brainportconcept en zijn van toepassing op alle drie de niveaus van het Jan van Brabant College, vestiging Molenstraat. Wij zullen per volgend schooljaar ook tweetalig mavo aanbieden.

Doelgroep

Voor deze aanvraag richten wij ons op onze vwo-leerlingen. Het gaat hierbij om zowel de leerlingen die vrijwel alle lessen in het Nederlands krijgen als om de leerlingen die aanvankelijk in de onderbouw een zeer groot deel van hun lessen in het Engels krijgen. Het is een groep voor wie wereldburgerschap vanzelfsprekend is, die snapt dat de wereld niet ophoudt bij de voordeur. Tegelijkertijd weten zij ook dat zij in één van de drie Nederlandse mainports wonen: de brainport. Zij zien dat in de eigen regio allerlei kansen zijn om wetenschappelijk onderwijs te krijgen en daarna hier werk te vinden. Zij moeten goed worden voorbereid op deze toekomst en verwachten van ons dat wij daarin voorzien. Brainportonderwijs en daarbinnen internationalisering en tweetalig onderwijs komen aan hun behoeften tegemoet.

Interne erkenning van het excellentieprofiel

Voor vwo-leerlingen van het Jan van Brabant College zijn de activiteiten van de school vooral vanzelfsprekend. Zij kennen alleen de huidige situatie en de omstandigheden van hun school. Het is voor hen niet meer dan logisch dat zij bijvoorbeeld een brainportweek

hebben, een bedrijfsstage doen en hun profielwerkstuk aan de hand van een opdracht van lokale bedrijven en instellingen maken. Leerlingen binnen tto zijn zich welbewust van hun tweetaligheid en internationale gerichtheid.

Dit geldt in mindere mate voor de ouders van de leerlingen. Veel ouders werken in de regio en stemmen in met ons streven om de eigen regio meer binnen de school te halen en de school meer binnen de regio te plaatsen. Daarbij wordt allermindst de blik naar buiten vergeten, want de regio staat niet op zichzelf. Ouders en hun kinderen beseffen heel goed dat de regio grotendeels afhankelijk is van de buitenwereld en dat dus dat bijvoorbeeld tweetaligheid en internationale gerichtheid een enorm voordeel kunnen opleveren.

De afgelopen jaren hebben wij geconstateerd dat, naast het bestaande profiel van school met internationale gerichtheid, ons vwo weinig leerlingen trok buiten de directe wijken rond de school. Voor veel personen was het niet duidelijk waar het reguliere vwo voor stond. Wij hebben ons uitgebreid georiënteerd op de bestaande profileringsmogelijkheden binnen het vwo (bijlage 14). Wij concludeerden dat een deel van de profielen niet realistisch was, maar dat alle profielen met groot gemak binnen het brainportprofiel pasten (bijlage 15). De oriëntatie is gedaan door docenten binnen het vwo-team en de conclusie is ook door dit team getrokken. De erkenning is dus groot en wordt ten volle onderschreven door de schoolleiding, medezeggenschapsraad en het bestuur. Het is niet voor niets dat het schoolplan voor de periode 2016-2020 de titel 'Leren in de Brainportregio' heeft gekregen. Invulling van dit profiel staat nadrukkelijk op de agenda van de teams. De school afficheert zich naar buiten altijd als brainportschool.

Doelen

De school heeft korte- en langetermijndoelen van het excellentieprofiel geformuleerd.

De beoogde kortetermijndoelen van het excellentieprofiel

1. Alle examenkandidaten hebben een lokale opdrachtgever voor hun profielwerkstuk. Dit doel wordt sinds vorig schooljaar gehaald, waarbij aangetekend dat enkele leerlingen ook opdrachten van buiten de regio hebben gekregen.
2. Alle voorexamenkandidaten lopen een week beroepsstage, die zij zelf regelen, bij een bedrijf of instelling in de regio. Deze doelstelling is voor het tweede jaar gehaald.
3. Alle docenten uit de vwo-afdeling zorgen voor invulling van minimaal één dagdeel in de brainportweek. De invulling moet bij voorkeur binnen de eigen regio en brainportgerelateerd zijn. De invulling van de week in april 2018 is bijna rond (bijlage 16).
4. Alle leerlingen binnen tweetalig onderwijs nemen deel aan ten minste drie buitenlandse reizen naar een Engelstalig land, werken aan hun internationaliseringsportfolio (volgens het Common Framework for Europe Competence (CFEC) en behalen de bijbehorende taalcertificaten en/of badges. Volgens planning gaan vier van de zes jaarlagen op reis. Taalcertificaten worden door de derde- en zesdeklassers behaald (alsmede het International Baccalaureate); in alle jaren worden badges behaald.

5. Alle leerlingen van het derde leerjaar doen voor minimaal 30 uren per jaar een maatschappelijke stage bij een erkende lokale niet commerciële instelling en halen de bijbehorende badge.

De beoogde langetermijndoelen van het excellentieprofiel

Uit het schoolplan:

- Recht doen aan de diverse talenten van de leerlingen en leerlingen de mogelijkheid geven dit te etaleren.
- In elke afdeling zoeken naar mogelijkheden om talentvolle leerlingen te herkennen en te erkennen.
- Aanbieden plusprogramma's aan leerlingen vanuit opzet werkgroep.
- Werken met een portfolio voor alle leerlingen.
- Informeel leren wordt gevalideerd via het badges systeem.

Onderzoek naar stroomlijnen van het aanbod, meer afgestemd op het brainportprofiel en de daaruit voortvloeiende profielen:

- Kritische analyse van profilering en activiteiten.
- Onderwijs ook afgestemd op het verkrijgen van vaardigheden.
- Lessentabel wordt geëvalueerd en eventuele verbeteringen worden uitgewerkt en voorgedragen.

Uitwerken van extra vaardigheden, waaronder de 21e-eeuwse vaardigheden die leerlingen leren gedurende hun schoolcarrière:

- Inzichtelijk maken welke vaardigheden op welke momenten worden aangeleerd, ingezet en gebruikt.
- Extra waardedocument voor geslaagde leerlingen.
- Werken met portfolio's.
- Informeel leren is gevalideerd.

Borgen van het bèta onderwijs:

- Uitvoering van het programma Bèta Excellent per afdeling.
- Deelname aan activiteiten vanuit VHTO en Jet-Net.
- Deelname aan passende activiteiten vanuit andere organisaties.
- Inpassing Brainportconcept in bèta onderwijs.

Verstevigen van ons profiel als school met internationalisering voor alle afdelingen:

- Beleidsplan Internationalisering blijvend vernieuwen.
- Een coördinator internationalisering aanstellen en faciliteren.
- Doorlopend onderzoek naar nieuwe mogelijkheden tot internationale activiteiten voor leerlingen.
- Elke leerling komt minimaal één maal gedurende zijn schoolloopbaan in aanraking met een internationaliseringsactiviteit.

Versterken en verankeren van het onderwijsconcept tto, voorbereiden op visitatie en hervisitatatie vwo door het Nuffic:

- Opnemen in tto beleidsplan.
- Scholing continueren, taal- en *content and language integrated learning* vaardigheid (CLIL-vaardigheid) borgen.

Versterken talenonderwijs moderne vreemde talen:

- Doeltaal is voertaal is uitgangspunt bij alle lessen van de moderne vreemde talen vanaf leerjaar 1.
- Leerlingen kunnen kiezen voor Delf Scolaire en Goethe.

Versterken gepersonaliseerd leren:

- Differentiëren in de vaklessen.
- Ondersteuning aanbieden in de vorm van remedial teaching (RT) en steunlessen.
- Mogelijkheid bieden om examens eerder te maken.
- Facilitering leerlingen met tijd en ruimte voor het volgen van vakken op een hoger niveau.

Bevindingen jury over de helderheid en relevantie van het excellentieprofiel

De jury concludeert dat de school een helder en relevant excellentieprofiel heeft. Het excellentieprofiel Brainportschool omvat meerdere pijlers. De school heeft dit concept uitgewerkt en het is relevant voor het onderwijs dat de school volgens hun visie wil geven, namelijk onderzoekend leren en het trainen van vaardigheden.

Helder

In 2013 heeft het Jan van Brabant College samen met twee andere scholen het concept Brainport bedacht. In dit onderwijsconcept wil de school samen met anderen scholen de regionale en (inter)nationale bedrijvigheid in het onderwijs een plek geven. Het doel is om hiermee betekenisvol onderwijs aan te bieden, waarmee leerlingen echt voorbereid worden op de toekomst en dit in de praktijk kunnen ervaren, zowel op school als op excursies.

In 2015 stond het Brainportonderwijs nog in de kinderschoenen, maar nu is duidelijk dat het Brainportonderwijs volwassen is geworden. Vanuit een duidelijke en wetenschappelijk onderbouwde visie op onderwijs heeft de school een onderwijsprogramma verwezenlijkt dat leerlingen de kans geeft te leren van de vraagstukken die leven bij de bedrijven in de eigen regio. Dit Brainportnetwerk van bedrijven en scholen groeit elk jaar. Momenteel werken elf scholen samen en hebben zes scholen een aanvraag ingediend om mee te doen aan het Brainportnetwerk. Leerlingen krijgen veel mogelijkheden om zich te verdiepen. Daarbij valt het op dat het in de school, zowel voor docenten als leerlingen, vanzelfsprekend wordt gevonden meer te doen dan het curriculum voorschrijft en daar zelf extra tijd in te steken. Deze open en leergierige cultuur is merkbaar in de hele school.

Relevant

Het Brainportonderwijs wordt door alle vwo-leerlingen gevolgd, zowel tweetalig als regulier. Elk leerjaar en vak levert een bijdrage aan de Brainportweek. In deze week volgen de leerlingen geen lessen, maar doen ze projecten die raakvlak hebben met het regionale of (inter)nationale bedrijfsleven. Op deze manier worden leerlingen bewuster van wat er in hun eigen regio gebeurt en leren ze de vraagstukken die spelen te onderzoeken. Alle betrokken actoren benoemen de meerwaarde van dit onderwijsconcept. Daarbij

valt op dat er niet zozeer gesproken wordt over Brainportonderwijs, maar over 'ons onderwijs': docenten zien het als vanzelfsprekend dat ze met leerlingen en bedrijven betekenisvoller onderwijs kunnen verzorgen. Een goed voorbeeld is dat leerlingen uit 3 vwo in het kader van het vak economie het hele traject voor de aanvraag van zonnepanelen hebben verzorgd en uiteindelijk gerealiseerd. Daarnaast is de school vol in beweging dit onderzoekend leren te verbeteren door nieuwe onderwijsconcepten toe te voegen. Het bedrijfsleven wordt door middel van het netwerkbureau bij deze ontwikkelingen betrokken. Docenten kunnen via de taakgroep onderwijs (TGO) met de schoolleiding meedenken over de koers van de school. Daarbij wordt de open en constructieve manier van overleggen nadrukkelijk onderstreept. Het Brainportconcept is daarmee relevant voor het onderwijs op het Jan van Brabant College.

Aanpak

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

De wijze waarop de school het excellentieprofiel realiseert

Al vanaf 2013 staat het brainportprofiel op de agenda van de school. Dit profiel is verankerd in het schoolplan en vindt zijn uitwerking in de afdelingsplannen waaronder dat van het vwo én van tweetalig vwo.

De profielwerkstukken zijn op nieuwe leest geschoeid en met groot resultaat: de inhoud van de profielwerkstukken is nu altijd origineel werk, waarbij bestaande literatuur hoogstens ondersteunend is. Het onderzoek is echt origineel onderzoek.

In het eerste leerjaar leren de leerlingen programmeren. Deze vaardigheid is ondergebracht bij het vak technologie en design.

Alle leerlingen, met uitzondering van die van vwo-6, zijn in het bezit van een Chromebook, waar binnen de lessen steeds meer gebruik van wordt gemaakt. In het eerste jaar staat programmeren op het programma. Informatica kan als examenvak worden gekozen. Voor het vak geschiedenis in de onderbouw, voor het International Baccalaureate (IB) English en bij wiskunde-D wordt gebruik gemaakt van een digitale methode. Dit vereist een aangepaste didactiek.

Het vak productontwerpen kan in de bovenbouw als (school)examenvak worden gekozen.

Het Jan van Brabant College is een tweetalige school. In het vwo kiezen iets meer leerlingen voor tto ten opzichte van regulier vwo. Leerlingen in de bovenbouw kunnen een Goethe- of Delf Scolairecertificaat halen. In de eerste klas en in de bovenbouw kunnen modules Spaans worden gevolgd. Daarnaast kan in de eerste klas worden gekozen voor een module toegepaste wetenschap, een sportmodule en voor een module expressie. In de bovenbouw kan wederom toegepaste wetenschap worden gekozen. De module Chinees is dit jaar niet doorgegaan wegens te geringe belangstelling.

Modules duren een half jaar en worden in principe op maandagmiddagen gegeven. Het gaat om één lesuur per week, met uitzondering van de sportmodule, waar twee uur voor is ingeruimd.

Een CLIL-coach geeft tweetalige docenten gevraagd en ongevraagd advies.

De Wolf-rapportage wordt ieder jaar grondig door examinatoren met de schoolleiding

geëvalueerd (bijlage 17). Zo nodig worden verbeterplannen opgesteld, waarbij het streven voor alle vakken en ieder schooljaar is om bij ieder examen bij de bovenste 50procent van Nederland uit te komen.

Regelmatig worden resultaten van (groepen) leerlingen besproken door mentoren, secties en afdelingsleiders (bijlage 18). Voor individuele leerlingen worden - in de bovenbouw van het vwo, in samenspraak met de leerlingen - verbeterplannen opgesteld.

Wetenschappelijke en/of praktijktheoretische inzichten waarop de aanpak steunt

Omgevingsgericht onderwijs heeft gevolgen voor docent en leerling. Voor leerlingen komt het op het volgende neer:

- Zij zien de relatie tussen hun omgeving en wat zij op school leren.
- Zij leren hun omgeving kennen, doorgronden, duiden en verbeteren.
- Door dit te doen, ontwikkelen zij zich en vormen ze zich.
- Zij zien zo mogelijk het nut van wat zij leren/waarom zij iets leren.
- Zij leren van hun omgeving (levensecht, realistisch).

Voor de docent houdt dit het volgende in:

- Dwingt tot actief en zelfstandig leren.
- Gebruikt een ander type bronnen dan een leerboek.
- Gaat uit van concrete verschijnselen.
- Werkt motiverend vanwege andere ingang in het vak.
- Doorbreekt de routine van de school.
- Maakt dat docenten de leefwereld van de leerlingen kennen.
- Is bij uitstek een middel tot vakoverstijgend werken.

Het brainportmodel is gestoeld op de 'New pedagogies for deep learning', ontwikkeld door de Canadese emeritus hoogleraar Michael Fullan. Leerlingen leren samen, in samenhang met de omgeving, ondersteund door digitale middelen, binnen en buiten (inclusief internationaal) de school. Het is niet voor niets dat in het afgelopen schooljaar drie docenten - waaronder de CLII-coach en de afdelingsleider-vwo - hebben geparticipeerd in een tiendaagse Onafhankelijk Regionaal Interscolair Regionaal Netwerk (Orion) scholingsreis in Toronto. Zij hebben daar persoonlijk kennis gemaakt met Fullan en hebben gezien welke gevolgen zijn theorieën op het onderwijs hebben (bijlage 19). Fullan spreekt niet meer van 21^e-eeuwse vaardigheden, maar van competenties voor de wereld. De implicatie is dat wat leerlingen nodig hebben, zij ten allen tijde en in alle omstandigheden nodig hebben en dus niet alleen in de 21e eeuw. De huidige maatschappij mag dan wel uitgaan van een 'leven lang leren', maar dat is wel iets waar wij onze leerlingen op voor moeten bereiden en de kennis, vaardigheden en houding voor moeten aanleren.

Zowel bij Fullan als bij Andy Hargreaves (hoogleraar te Boston) is te vinden dat echte verandering 'vanuit het midden' plaats moet vinden. Verandering van het onderwijs vindt plaats in de afdelingen en in de lessen van de docenten. Het schoolplan wordt vertaald in afdelingsplannen. Hier wordt uitvoering gegeven aan de beleidsvoornemens.

De brainportweek wordt bijvoorbeeld grotendeels afdelingsgewijs georganiseerd.

Bevindingen jury over de aanpak van het excellentieprofiel

De jury concludeert dat het Jan van Brabant College een weloverwogen aanpak heeft. Zij ziet dat de school grote stappen heeft gezet in het neerzetten en uitvoeren van het excellentieprofiel. De aanpak werpt zijn vruchten af en leidt tot nieuwe initiatieven. De visie achter het concept en de aanpak is gestoeld op relevante wetenschappelijke onderzoeken, waarbij 'deep learning' (Michael Fullan) centraal staat. Leren gebeurt op school, maar ook daarbuiten in goede samenwerking met het bedrijfsleven. Het Brainportonderwijs geeft deze visie op leren handen en voeten.

Vaardigheden

Een belangrijk onderdeel van het Brainportonderwijs is het trainen van onderzoeksvaardigheden. In de gesprekken van de jury met diverse geledingen van de school werd duidelijk dat zowel leerlingen als docenten van elkaar leren en dat er sprake is van kruisbestuiving en vakoverstijgend werken. In de vakken science (tto), applied science en bijvoorbeeld in het project 'bedrijven in een doosje' worden meerdere vakdisciplines gecombineerd en dwarsverbanden gelegd met de bedrijven in de regio.

Het doen van onderzoek is uniform in de bovenbouw en vastgelegd in het handboek vaardigheden. Er is in de onder- en bovenbouw ook een onderzoeksggericht vak, namelijk technology en design. Hier leren leerlingen hoe ze vanuit een theoretisch kader oplossingsgericht moeten werken. De input vanuit het netwerk van bedrijven is hierbij van belang. De school speelt hier op in door te kijken hoe de dagelijkse 'problemen' van bedrijven als onderzoeksopdracht kunnen worden gebruikt in de les. Een voorbeeld is dat bedrijven veel vraag hebben naar programmeurs, waarna het onderdeel programmeren werd opgenomen in diverse vakken.

In de brugklas is dit jaar begonnen met de x-uren. Leerlingen die bovengemiddeld scoren mogen lesuren besteden aan projecten. Hierbij staat onderzoekend leren of de ondernemende geest centraal.

Opzet profielwerkstuk

Sinds een paar jaar is het klassieke profielwerkstuk vervangen door een praktische onderzoeksopdracht. De leerlingen moeten vanuit het bedrijfsleven een opdracht zien te krijgen en die uitwerken. Leerlingen kunnen daarbij een beroep doen op het grote netwerk van de school. De school heeft een eigen netwerkbureau waar alle contacten met bedrijven worden onderhouden. Het verkrijgen van zo'n opdracht is voor leerlingen ook een uitdaging, want zij moeten zelf de contacten met de bedrijven initiëren. Toch is de meerwaarde overduidelijk, omdat de kwaliteit en originaliteit van het werk zo wordt afgedwongen.

Resultaten

De school bereikt de doelen van het excellentieprofiel en stelt haar resultaten op een valide en betrouwbare wijze vast.

Behaalde resultaten met betrekking tot de beoogde doelstellingen van het excellentieprofiel

In het schooljaar 2016/2017 behaalde voor het tweede achtereenvolgende schooljaar 94 procent van onze leerlingen het vwo-diploma (bijlage 20). Vijf van de geslaagde leerlingen (11 procent) kregen het judicium 'cum laude' op hun cijferlijst.

Met 93,8 procent geslaagden en het gemiddelde examencijfer 6,79 behoorden wij tot de beste 10 procent van Nederland. 12 van de 14 vakken klasseerden zich bij de bovenste 50 procent wat betreft het examengemiddelde. Twee van de vier kernvakken behoorden bij de beste 20 procent van het land. Natuur- en scheikunde boekten resultaten die tot de hoogste tien procent van Nederland behoorden. Slechts één vak scoorde minder, voor welk vak een ambitieus verbeterprogramma is opgesteld en wordt uitgevoerd (bijlage 21). Het gemiddelde verschil tussen het schoolexamen en het centraal examen is - 0,06. Onze cijfers voor het vwo voor wat betreft het laatst gepubliceerde (2016) onderwijsresultaat over de laatste drie jaren zijn: onderbouwpositie ten opzichte van advies praktijkonderwijs (gehele school): boven de norm; onderbouwsnelheid (gehele school): boven de norm; bovenbouwsucces (vwo): boven de norm; examencijfer (vwo): boven de norm; verschil schoolexamen (SE) en centraal examen (CE): gering verschil.

Sinds de invoering van de rekentoets hebben alle leerlingen het cijfer 6 of hoger gehaald. De afgelopen twee jaren scoorde het vwo met 7,8 op de rekentoets boven het landelijk gemiddelde (7,5). Landelijk was ons percentiel 84, qua schoolsamenstelling 89, schoolgrootte 86 en wat de regio betreft 89 (bijlage 22).

Recent is de vwo-afdeling bezocht door een visitatiecommissie van het Orion samenwerkingsverband (13 scholen in Brabant-Oost). Deze commissie vond het opvallend dat vanaf de eerste klas vrijwel alleen in de vreemde taal werd gecommuniceerd. Binnen CLIL is 'scaffolding' een terugkerend principe: de docent, ook de niet-talendocent, biedt een rijke taalomgeving aan, waardoor leerlingen worden uitgenodigd om schriftelijke of gesproken taal te produceren (bijlage 23).

De Orion-commissie - 12 docenten van 3 collega scholen, die 25 vwo-lessen hebben bezocht - beoordeelden het pedagogisch handelen van de docenten met gemiddeld het cijfer 8,1. Het didactisch handelen kreeg de waardering 6,7. Het item 'de leraar zorgt voor een veilige en werkbare sfeer' kreeg het cijfer 8,7. Binnen de Orion-visitaties gelden deze resultaten als uitzonderlijk hoog.

Leerlingen van vwo-tto-6 hebben tot heden goede resultaten behaald voor hun IB language-A. De tevredenheid van de (vwo-) leerlingen en hun ouders, zoals terug te zien op 'Scholen op de kaart', is op landelijk vergelijkbaar niveau.

Wijze van vaststellen van de resultaten met betrekking tot de doelen van het excellentieprofiel
Bovenal richten wij ons op het instroom-, doorstroom- en uitstroomcijfer. Wij kunnen nog zo veel extra's bieden, maar ons eerste doel is om de basis op orde te hebben. Wij richten ons dus bijvoorbeeld op onze eindexamencijfers en willen altijd qua resultaten tot de bovenste helft van ieder vak op elk niveau horen.

Voor wat betreft de internationaliseringsdoelen is voor de leerlingen in de tweetalige afdeling de tto-standaard maatgevend. In 2015 zijn wij tto-senior school geworden, waarmee zowel het taalniveau, als de didactiek, als de internationale oriëntatie op ruim voldoende niveau zijn ingeschaald. Op vier van de zes kwaliteitskenmerken die tijdens de visitatie zijn beoordeeld kregen wij het hoogste oordeel: overwegend sterk. De overige kenmerken waren meer sterk dan zwak.

Waar voorheen profielwerkstukken grotendeels theoretische exercities waren, waarbij het citeergehalte met enige regelmaat vrij hoog was, hebben wij nu te maken met louter origineel werk. Ieder profielwerkstuk wordt ingeleverd in ons leerlingvolgsysteem. Dit systeem screent het werkstuk en constateert in welke mate er plagiaat is gepleegd. Dit is tot heden bij alle werkstukken 'nieuwe stijl' nihil gebleken.

Vanzelfsprekend worden jaarlijks evaluaties bij leerlingen, ouders en docenten afgenomen, waarbij gebruik wordt gemaakt van het programma Onderwijs Spiegel. Hierboven is al gewezen op de Orion-visite.

Wij hebben voor deze gegevens (vergaring) gekozen omdat deze valide en betrouwbaar is. Een deel van de brainportdoelen is moeilijk meetbaar te maken. Leerlingen gaan op stage, maar in hoeverre dit uiteindelijk mede bepalend is voor de carrière van de leerlingen is onduidelijk. Later dit schooljaar zal voor het eerst een brainportscholensite plaatsvinden. Excursiedoelen worden bovenal in de eigen regio gezocht en gevonden, maar of dit ook gaat leiden tot studie en beroep in de eigen regio is de vraag. Leerlingen ondernemen een breed palet van activiteiten, maken keuzes (bijvoorbeeld voor wiskunde-D, dat wij als enige Helmondse school aanbieden), maar het enige wat wij kunnen constateren is dat het aantal leerlingen met een natuurprofiel veel groter is dan dat met een maatschappijprofiel.

Bevindingen jury over de resultaten van het excellentieprofiel

De jury concludeert dat de school haar doelen bereikt en dat zij haar resultaten op een betrouwbare wijze vaststelt. De open leercultuur, de door de leerlingen verworven vaardigheden en de hoge kwaliteit van de profielwerkstukken geven daar blijk van.

Buiten naar binnen

De open leercultuur is het belangrijkste resultaat van het excellentieprofiel. Het aantal initiatieven dat wordt genomen door de school en waar ook animo voor is bij de leerlingen, is een belangrijk gegeven. Daarnaast heeft de nieuwe opzet van het profielwerkstuk geleid tot meer creativiteit van de leerlingen. Doordat er veel meer focus ligt op vaardigheden worden de vakgebieden meer met elkaar verbonden. Dit komt mede door de Brainportweken, waar elk vak aan deelneemt. Daarnaast zijn er vakken gecreëerd waar de vaardigheden centraal staan, zoals technology en design. Dit vak loopt door tot en met leerjaar 6. Het vak productontwerp is een examenvak geworden.

Badging en Plusdocument

Leerlingen die extra projectmatige activiteiten ondernemen op school of deelnemen aan internationaliseringsprojecten, krijgen na het aanleveren van bewijs een digitale badge. Het idee achter de badge is dat leerlingen een portfolio van bewijs opbouwen, waarmee ze kunnen laten zien wat ze aan vaardigheden buiten de lessen om hebben ontwikkeld. Daarnaast worden alle extra activiteiten van de leerlingen vastgelegd in een plusdocument dat verstrekt wordt bij het diploma.

Evaluatie, borging en duurzaamheid

Evaluatie

De school evalueert op basis van haar systeem voor kwaliteitszorg de aanpak en de resultaten van het excellentieprofiel.

Wijze van evalueren van de aanpak van het excellentieprofiel en de uitkomsten van deze evaluatie

De aanpak is een vast agendapunt op de wekelijkse schoolleidingbijeenkomsten. Het kan ook onderwerp van gesprek zijn in de directiebijeenkomst.

Kenmerkend voor het Jan van Brabant College is de Taakgroep Onderwijs. Deze groep bestaat uit twee leden per afdeling, plus de schoolleiding (16 personen totaal; 20 procent van het onderwijsgevend personeel). Deze groep komt negen maal per schooljaar bij elkaar en bespreekt het onderwijs op onze school. Het is een beleidsadviesgroep waarin het onderwijs van onze school wordt besproken, zonder dat er besluiten genomen hoeven te worden (bijlage 24). De adviezen van deze groep docenten wegen echter zwaar bij zowel de schoolleiding als in de medezeggenschapsraad.

Iedere afdeling stelt jaarlijks een afdelingsplan op (bijlage 25 en 26). Dit plan is afgeleid van het schoolplan, maar afdelingen hebben een behoorlijke mate van autonomie bij het vaststellen van de speerpunten. Regelmatig zijn de speerpunten een voortzetting - na evaluatie - van speerpunten in het voorgaande jaar.

Wij zijn tevreden over de wijze waarop wij de aanpak evalueren. Wij zijn bovenal tevreden over - naast het gebruikelijke overleg in de afdelingsbijeenkomst, de secties, de oudervereniging, de medezeggenschapsraad, de schoolleidingvergadering, de directie en de klankbordgroepen van leerlingen en ouders - het functioneren van de Techniek en Gebouwde Omgeving (TGO). De bijeenkomsten hoeven niet direct tot resultaten te leiden, maar geven de vrijheid om zaken van alle mogelijke kanten te bekijken. Dat is prettig en leidt tot nieuwe ideeën en draagvlak in de school.

De school heeft een medewerker kwaliteitszorg, die onder meer voor de organisatie en rapportage rond de onderwijsspiegevaluaties en de Orion-visitaties zorgt. Zij evalueert deze processen in samenwerking met de schoolleiding.

NB schoolleiding: vestigingsdirecteur en de afdelingsleiders mavo, havo, tto en vwo.
Directie: voorzitter van de Raad van Bestuur en de beide vestigingsdirecteuren.

Wijze van evalueren van de resultaten van het excellentieprofiel en de uitkomsten van deze evaluatie

Brainport, brainportweek, 3-O leren, gepersonaliseerd leren, (mogelijke invoering van) keuzewerktijd, X-uren (vwo-1 keuze-uren), global skills, internationalisering, CLIL, onderwijsprofielen; al deze onderwerpen zijn de afgelopen twee jaren en grotendeels ook eerder besproken in de afdelingen vwo en tto. Daarnaast zijn ze besproken in medezeggenschapsraad en de leerling- en ouderklankbordgroepen. Wanneer de bijeenkomsten hiertoe aanleiding gaven, dan zijn de resultaten besproken in de schoolleiding. De schoolleiding is vanzelfsprekend ook betrokken bij veel van de genoemde zaken, is dan weer beleidsinitieënd en op andere momenten volgend.

De stand van zaken voor wat betreft het schoolplan wordt één maal per jaar in een verlengde schoolleidersbijeenkomst besproken (bijlage 27). Zo nodig worden nieuwe afspraken gemaakt.

De afdelingsplannen worden jaarlijks in de afdelingen geëvalueerd en vervolgens in de schoolleiding vastgesteld.

De uitkomsten verschillen per onderwerp. Toegevoegd zijn het verslag van de meest recente evaluatie van het schoolplan, de evaluaties van de afdelingsplannen vwo (bijlage 28) en tto (bijlage 29), het verzameldocument 'mogelijke invoering keuzewerktijd' (bijlage 30) en het EP-Nuffic visitatierapport ten behoeve van de tto-senior kwalificatie.

Borging

De school borgt op basis van haar systeem voor kwaliteitszorg de behaalde resultaten en de uitkomsten van de evaluatie van het excellentieprofiel.

Manier van borgen van de resultaten en de uitkomsten van de evaluatie

Het schoolplan wordt geëvalueerd. Vastgesteld wordt welke punten zijn behaald, welke deels gehaald en of wij de punten nog steeds - en in welke mate - willen behalen en wat daarvoor te doen. Daarnaast welke punten niet zijn gehaald en of wij dit nog willen, in welke mate, wat nog te doen is en welke zaken wij ondertussen hebben toegevoegd, dan wel willen toevoegen. De medezeggenschapsraad speelt hier vanzelfsprekend een rol in.

Het bovenstaande geldt ook voor de afdelingsplannen, hoewel dit jaarplannen zijn. Deze plannen zijn flexibeler, maar ook hier is regelmatig sprake van langetermijndoelen. De afdelingsplannen zijn afgeleid van het schoolplan. In dit plan staan de kernwaarden 'vertrouwen, prettige sfeer en goede resultaten' voorop, maar de titel is niet voor niets 'Leren in de Brainportregio'. De punten in dit plan beogen de kernwaarden en de titel te bereiken. De brainportscholen maken jaarlijks een verslag. De directeur participeert in het overleg over de plannen en brengt onze ideeën in.

Met name de actiepunten van de afdelingen worden regelmatig besproken in afdelingsbijeenkomsten. Hieruit volgen eventueel nieuwe activiteiten. Zo nodig worden de plannen bijgesteld of nieuwe, alternatieve plannen aangekaart. Zie hiervoor bijvoorbeeld het afstel van keuzewerktijd in vwo-4 en -5 en het nieuwe plan: de invoering van X-uren in de eerste klas vwo. De invoering van deze keuze-uren in de eerste klas is direct geïnspireerd door bespreking (en afwijzing) van eventuele invoering van keuzewerktijd (bijlage 31).

Duurzaamheid

De school heeft een toekomstbestendig excellentieprofiel.

Waarborging duurzaamheid

Het Jan van Brabant College is al 151 jaar op dezelfde plaats, in het hart van Helmond, gevestigd. Ook de destijds gebouwde voorziening - nu een rijksmonument - wordt gebruikt als één van de leslocaties. De school bestaat uit een complex van gebouwen rond een middenplein. Het gaat dus om een leslocatie uit 1867, een voormalige paterskerk (aula, mediatheek, personeelsruimte), een onderwijsgebouw van vier verdiepingen uit de jaren '70, een voormalige conciërgewoning (decanaat en zorgteam) en de plint van een

21^e-eeuws gebouw, waar met name het vak wiskunde wordt gegeven. Hoewel wij trots zijn op onze geschiedenis, onze outillage en gebouwen, is het moeilijk om hier 21^e-eeuws onderwijs te verzorgen. Daarom is recent een opdracht verstrekt om te onderzoeken of op de huidige locatie een onderwijsvoorziening te realiseren is die meersoortige, aanpasbare ruimtes biedt. Mocht dit onderzoek dergelijke voorzieningen uitsluiten, dan opteren wij voor nieuwbouw elders in Helmond. De gemeenteraad is van onze plannen op de hoogte en financiert het haalbaarheidsonderzoek.

De school staat in een krimpgebied en heeft te maken met flinke concurrentie. Wij moeten ons stevig profileren ten opzichte van de collegascholen. Deze aanvraag is hier onderdeel van. Een krimpgebied heeft soms ook een voordeel: wij zijn in staat om bevoegde en bekwame docenten aan te trekken en te benoemen. Er wordt niet onbevoegd en zeer weinig onderbevoegd les gegeven, het laatste alleen wanneer de betreffende docent in opleiding is.

Desalniettemin is scholing, bijvoorbeeld voor wat betreft het gebruik van ICT, altijd noodzakelijk. Deze scholing - gemiddeld twee keer per jaar - doen wij bovenal incompany en op school. Wij laten collega's andere collega's scholen.

Vanzelfsprekend scholen de leden van het vwo- en tto-team zich regelmatig. Er is een matrix waarin docenten bijhouden welke scholing is gevolgd. Deze scholing wordt in ieder geval jaarlijks, tijdens het functioneringsgesprek, besproken.

De Stichting Openbaar Onderwijs Jan van Brabant heeft in de loop der jaren een flinke financiële buffer opgebouwd. Het bestuur, in samenwerking met de medezeggenschapsraad, heeft, in verband met de voorziene terugloop van het leerlingenaantal, een gedeelte van deze buffer geïnvesteerd in het onderwijs. Dat is gedaan, onder meer door vrijwel alle leerlingen van een Chromebook te voorzien, Smartboards in alle lokalen op te hangen en ook kleine groepen toe te staan; dus meer fte uit te geven. Op dit moment ligt er een opgave om, zonder verlies in kwaliteit, minder fte uit te geven. Wij werken onder meer met een 'kleine-groepen-beleid', zoals samenvoegen van twee leerjaren van eenzelfde vak.

Het voordeel van een school met historie is dat in de loop van de tijd er veel materialen binnen school zijn. Onze leerlingen en docenten beschikken over de juiste materialen en het financiële vooruitzicht is positief.

Het formatieplan (bijlage 32) wordt gebaseerd op de meerjarenbegroting (bijlage 33), waarin opgenomen de meerjaren leerlingenverwachting.

Bevindingen jury over de evaluatie, borging en duurzaamheid van het excellentieprofiel

De jury concludeert dat de school op basis van haar kwaliteitssysteem de aanpak en de resultaten van het profiel evalueert en borgt. De school heeft daarmee een toekomstbestendig excellentieprofiel.

Evaluatie

Intern is de school bewust bezig met evalueren en bijstellen. Er worden verschillende middelen ingezet: PDCA-cyclus, maar ook visitaties van externen. Daarnaast worden in de eigen school actoren betrokken. De docenten in de TGO benoemen met name de open en kritische houding die door de schoolleiding wordt gewaardeerd.

Het Brainportconcept staat open voor iedereen. Elke school kan deelnemen. Hierdoor ontstaat er een gemeenschappelijk belang het concept te laten blijven slagen. Dit doet de school, samen met de andere deelnemende scholen, met succes. Er worden in de nabije toekomst meer deelnemers verwacht.

Borging

Nu het Brainportconcept geborgde realiteit is, is duidelijk te zien dat het idee van onderzoekend leren doordringt in de dagelijkse lespraktijk: er zijn vakken waar de vaardigheden centraal staan en er wordt meer vakoverstijgend gewerkt. Daarnaast is de Brainportweek een standaardonderdeel van het curriculum geworden. Ook is de nieuwe opzet van het profielwerkstuk volledig opgenomen in de lijn van onderzoekend leren.

Duurzaamheid

De school heeft de juiste instelling om de komende jaren te blijven werken aan het onderzoekend leren. Het heeft de juiste expertise in huis of weet die te vinden via het uitgebreide netwerk van bedrijven.

Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete en aantoonbare plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

Plannen voor verdere ontwikkeling

In de tweede helft van dit schooljaar worden de X-uren in de eerste klas ingevoerd. Wij geven de wat beter scorende leerlingen (gemiddeld hoger dan een zeven) de mogelijkheid om maximaal drie keer per week, tijdens een door hen gekozen en door de docent geaccordeerde les, aan een eigen project te werken. Ook incidenteel mogen de leerlingen aan hun project werken. De leerlingen worden geacht pre-wetenschappelijk te werk te gaan. Zij leren om op een gestructureerde manier te werken aan een door henzelf geformuleerd probleem (bijlage 34).

Tijdens de bespreking over mogelijke invoering van keuzewerkijd (persoonlijk leren uren) in vwo 4- en -5 zijn door ouders en docenten opmerkingen gemaakt over een beginpunt voor zelfstandig en zelfverantwoordelijk leren. Deze hebben geleid tot de ontwikkeling van de X-uren, excellentie-uren. Wij verwachten dat 3-O leren hierin wordt gerealiseerd. Het project, dat tien weken gaat duren, waarna de leerlingen hun resultaten gaan presenteren, zal na afloop geëvalueerd worden. Wij hebben de intentie om - bij gebleken succes - de X-uren dit schooljaar te herhalen en in het volgende schooljaar zowel in het eerste leerjaar vast in te voeren, als in het tweede leerjaar mee te laten groeien.

Bij de invoering zijn tot heden de ouderklankbordgroepen vwo en tto, de leerlingklankbordgroep vwo/vwo-tto leerjaar 1, de docenten van vwo/vwo-tto eerste

leerjaar, de Taakgroep Onderwijs, de beide betrokken afdelingen, de secties en de schoolleiding betrokken geweest.

X-uren passen uitstekend in het schoolplan (zie 3.1.1, onderwijsaanbod). Het staat echter niet in het huidige afdelingsplan, aangezien daarin nog werd uitgegaan van invoering van keuzewerktijd. Het zal in het volgende afdelingsplan verschijnen.

Vanzelfsprekend worden ontwikkelingen binnen het brainportscholengebied nauwlettend gevolgd. Per volgend schooljaar zal binnen onze mavo-afdeling het relatief nieuwe vak technologie en design (bijlage 35), alsmede tweetalig mavo worden geïntroduceerd.

Het internationaliseringsprogramma wordt verder uitgebreid en nog meer gebonden aan het curriculum.

Bevindingen jury over de ontwikkeling van het excellentieprofiel

De jury concludeert dat de school concrete en aantoonbare plannen heeft om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

Concrete plannen

De school is continu op zoek naar ontwikkelpunten. De TGO speelt daar een belangrijke rol in, maar ook ouders worden bij dit proces betrokken en zijn zeer te spreken over de opstelling van de school hierin.

Hoewel het excellentieprofiel in eerste instantie voor de vwo-leerling is opgezet, sijpelt de methodiek ook door naar de havo en mavo. Een eerder punt van kritiek was dat de tweetalige onderwijsleerling een betere versie van Brainport kreeg aangeboden. Dit is ook rechtgetrokken, waarmee de school duidelijk laat zien dat ze openstaat voor verbetering.

De school is bezig de vertaalslag van onderzoekend leren verder in de school te brengen en meer door te laten dringen in het primaire proces. Hierbij wordt gebruik gemaakt van gefaseerde groei, zoals bij de x-uren in leerjaar 1 die doorgaan naar leerjaar 2, enzovoorts. De docenten spelen daar een belangrijke rol in, omdat ze via de TGO onderdeel zijn van de besluitvorming. Doordat het eigenaarschap sterk aanwezig is, zal de school successen kunnen boeken met het verder invoeren van het Brainportconcept.

Externe gerichtheid en externe erkenning van het excellentieprofiel

De school is extern gericht en het excellentieprofiel van de school wordt extern erkend.

Externe gerichtheid van de school en externe erkenning van het excellentieprofiel

Wij behoren tot de drie scholen die gezamenlijk aan de basis stonden van de brainportscholen. Jaarlijks leveren wij onze bijdrage aan het Brainport Kennisfestival (zie: <https://www.lereninbrainport.nl/kennisfestival>). De afdelingsleiding van tweetalig onderwijs heeft badging in 2017 gepresenteerd op een Nuffic tto netwerkmiddag. Recent is het vwo bezocht door collega's van drie Oost-Brabantse Orion-scholen die onze lessen hebben bekeken. Vanzelfsprekend hebben wij toen ook over ons onderwijs verteld,

waarbij interesse is getoond voor ons profielwerkstukkenmodel en de manier waarop wij onze stages vormgeven. De resultaten van de visitatie door Nuffic van de tto-afdeling waren uitstekend.

Sinds 2017 hebben wij een Netwerkbureau, waarbinnen contacten met het bedrijfsleven en de beroepsstages worden gecoördineerd. Wij hebben hierbij een voorbeeld genomen aan het Heerbeek-College in Best, maar zijn op onze beurt nu weer voorbeeld voor andere scholen die zich ook in deze richting willen ontwikkelen.

Wij worden gezien als de school voor internationalisering in en om Helmond en worden bijvoorbeeld door lokale basisscholen hierover bevroegd. We hebben als school actief bijgedragen aan het tot stand komen van de brainportregiobrede internationaliseringsagenda 'We are the future', waarbinnen een ambitieus vijfjarenplan is ontwikkeld om onderwijs in de regio internationaal georiënteerd te maken. Wij hebben op dit moment zitting in de stuurgroep rondom dit project. Zie hiervoor <https://www.brainport.nl/lp-visie-internationalisering-onderwijs> ; de vierde leerling is een leerling van onze school. Wij worden ook gezien als een brainportschool. Onze vestigingsdirecteur - bestuurder van de brainportscholen - spreekt zich regelmatig uit ten faveure van de brainportgedachte. Zie onder meer <https://www.youtube.com/watch?c=yBjpBddgy68>. Andere scholen leren van ons, zoals wij ook van de andere scholen leren. Zo gebruikt een docente Duits TRIZ (zie: <http://brainport-scholen.nl/verhalen/een-oplossingsmethode-via-de-duitse-les/>), waar interesse van collega's voor is getoond. Wij zijn dé Nederlandse voortgezet onderwijsexpert op het gebied van badging (zie: <http://brainport-scholen.nl/verhalen/badges-als-portfolio-voor-het-leven/>).

Het Jan van Brabant College is de eerste school met het vak productontwerpen en heeft zo een voorbeeldfunctie voor scholen waar dit vak later is en wordt geïntroduceerd. Wij zijn nog wat terughoudend voor wat betreft publiciteit over ons model voor de profielwerkstukken, maar zouden hier zeker een voorbeeldfunctie in kunnen vervullen.

Bevindingen jury over de externe gerichtheid van de school en externe erkenning van het excellentieprofiel

De jury concludeert dat de school met het excellentieprofiel uitermate extern gericht is. Het succes van het excellentieprofiel valt of staat immers bij de externe erkenning van bedrijven en scholen. Deze is ruim voorhanden.

Midden in de samenleving.

De school profileert zich met het excellentieprofiel dusdanig dat het midden in de samenleving staat. Kennis van buiten wordt gebruikt om leerlingen vaardigheden en kennis op te laten doen. Het Brainportconcept is een succes en groeiende: meer scholen willen deelnemen en tientallen bedrijven in de regio zijn onderdeel van het netwerk. De school staat open voor feedback en wil graag zelf beter worden in wat ze doen.

Met het excellentieprofiel *Uitdagende samenwerking in de Brainport Regio* heeft de school een voorbeeldfunctie voor andere scholen in Nederland.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-Loket (voor vragen) 088 6696060

